

Zdania okolicznikowe skutku

Zdania okolicznikowe skutku informują o skutku zdarzenia lub czynności i zaczynają się od następujących wyrażen:

so, so/such ... that, as a result, therefore, consequently/ as a consequence.

- *such a/an (+ przymiotnik) + rzeczownik policzalny w l. poj. + that ...*
It was such a lovely day that we decided to go on a picnic.
- *such + przymiotnik + rzeczownik w l. mn./ rzeczownik niepoliczalny + that ...*
We had such cold weather that we couldn't go outside.
- *such a lot of + rzeczownik w l. mn./ rzeczownik niepoliczalny + that ...*
There was such a lot of traffic that it took us an hour to get to work.
- *so + przymiotnik/przysłówek + that ...*
The student was so clever that he got As in all his classes.
- *so much/little + rzeczownik niepoliczalny + that ...*
He has so much money that he can buy a yacht.
- *so many/few + rzeczownik w l. mn. + that ...*
John has so many friends that he is never lonely.
- *as a result/therefore/consequently*
Jane was very tired and, as a result/therefore/ consequently, she went to bed.

1. Uzupełnij zdania, wstawiając odpowiedni wyraz.

- a) Fred spoke ..... quietly that we couldn't hear him.
- b) Alice has ..... good sense of humour that everyone likes her.
- c) Greg is ..... talented musician that he is going to be famous one day.
- d) They are ..... good friends that they share all their secrets.
- e) The view from the mountain was ..... beautiful that I took lots of pictures.
- f) It was ..... boring presentation that many people left.
- g) There was ..... much information that we couldn't read it all.
- h) He is ..... generous that he donates to charity every month.
- i) It was ..... amazing bargain that I bought two shirts.
- j) It was ..... heavy furniture that she could not move it on her own.

2. Uzupełnij każde zdanie z luką, tak aby zachować znaczenie zdania wyjściowego. W każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy.

- a) Tom was very tired. He couldn't study any more.
Tom was ..... he couldn't study any more.
- b) The plane was late. She missed her connecting flight.
The plane was ..... she missed her connecting flight.
- c) There is a lot of noise outside. We can't work.
There is ..... noise that we can't work.
- d) There isn't much time. We have to hurry.
There is ..... that we have to hurry.
- e) The joke was funny. I couldn't stop laughing.
It was ..... joke that I couldn't stop laughing.

Zdania okolicznikowe celu

Zdania okolicznikowe celu informują o celu podjętej czynności, tzn. wyjaśniają, po co ktoś coś robi. Zaczynają się od takich wyrażen jak: **to**, **in order to**, **so as to**, **so that** lub **for**.

- **to + bezokolicznik**
He opened the door to let the dog in.
- **in order to/ so as to + bezokolicznik** (styl oficjalny)
Mary went to the bank in order to/ so as to take out some money.
W zdaniach, które wyrażają unikanie pewnych skutków, używamy **in order not to** lub **so as not to**.
I turned down the television in order not to/ so as not to wake up my brother.
- **so that + can/will** (w odniesieniu do teraźniejszości lub przyszłości)
They are saving up money so that they can buy a new house.
- **so that + could/would** (w odniesieniu do przeszłości)
Paul had to wake up early so that he could revise for a test.
- **for + rzeczownik** (wyraża cel czynności)
He went to the doctor's for a check-up.
- **for + czasownik z końcówką -ing** (wyraża przeznaczenie lub funkcję)
We use a digital camera for taking pictures.

3. Połącz zdania, używając wyrażen w nawiasach.

- a) Vince is learning French. He wants to work in Paris. **(in order to)**
.....
- b) She searched for information online. Then she can write her history paper. **(so that)**
.....
- c) John's going to the gym. He wants to keep fit. **(to)**
.....
- d) He had to go to London. He had a presentation. **(for)**
.....
- e) I'll put on some sunscreen. I don't want to get burnt. **(so that)**
.....
- f) He called the travel agent's. He wanted to book two tickets for Rome. **(in order to)**
.....

Zdania okolicznikowe przyczyny

Zdania okolicznikowe przyczyny informują o przyczynie zdarzenia lub czynności i zaczynają się od następujących wyrażen: **because**, **as/since**, **the reason why**, **because of/ on account of/ due to**.

- **because** *I took a taxi because I was late.*
- **as/since (= because)** *I turned on the heating as/since it was cold.*
- **the reason why + zdanie podrzędne** *No one knows the reason why the cinema closed down.*
- **because of/ on account of/ due to + rzeczownik**
He didn't play in the match because of/ on account of/ due to his injury.

4. Wybierz właściwy wyraz/wyrażenie.

- a) I can't pick you up tonight **as / because of** my car has broken down.
- b) Daniel went to the dentist **why / because** he had a toothache.
- c) Many roads were closed **due / on account** to the heavy snow.
- d) I stayed up late last night **because / due** there was an interesting film on TV.
- e) They are not buying a new car **since / due to** they can't afford it.
- f) **On account of / The reason why** she was laughing is that he was wearing different coloured shoes.
- g) **Due to / Because** the fog the flight was delayed.
- h) You can't drive a car **because of / because** you don't have a licence.

Zdania okolicznikowe miejsca

Zdania okolicznikowe miejsca rozpoczynają się od takich wyrażeń jak: **where, wherever, as far as, as low as, as near as** itd. i są tworzone w następujący sposób:

<i>where</i> <i>wherever</i> <i>as far as</i> <i>as high as</i> <i>as low as</i> <i>as near as</i>	+ czas teraźniejszy/ <i>may</i>	w odniesieniu do teraźniejszości lub przyszłości	<i>They always rent a car, wherever they are.</i>
	+ czas przeszły/ <i>might</i>	w odniesieniu do przeszłości	<i>No one knows where he was hiding.</i>

Uwaga! W zdaniach okolicznikowych miejsca nie używamy czasu przyszłego. *My dog will go wherever I go.*
(NIE: ~~wherever I will go~~).

5. Wybierz właściwy wyraz/wyrażenie.

- a) **Where / Wherever** I go, I always look for the local birds.
- b) European eels travel **where / as far as** 7,400 miles in their lives.
- c) I'm flying to Milan, which is **as far as / where** my family lives.
- d) The raccoon came **as far as / as near as** the fence and then went back into the forest.
- e) If there's a tornado, you should go to the basement **where / wherever** it's safe.

Zdania wykrzyknikowe

Zdania wykrzyknikowe służą do wyrażania podziwu, zaskoczenia itp. Tworzymy je za pomocą wyrażeń: **how, what (a/an), so, such (a/an)** lub stosując pytania zawierające przeczenie.

- **how** + przymiotnik/przysłówek.
How beautiful you look!
How beautifully he plays the flute!
- **what a/an** (+ przymiotnik) + rzeczownik policzalny w l. poj.
What a friendly girl!
What an interesting story!
- **what** (+ przymiotnik) + rzeczownik w l. mn./ rzeczownik niepoliczalny.
What polite children!
What delicious pasta!
- **so** + przymiotnik/przysłówek.
She is so intelligent!
Fred writes so imaginatively!
- pytanie zawierające przeczenie (+ wykrzyknik).
Wasn't it an easy test!
Isn't it wonderful news!

6. Uzupełnij zdania, wstawiając: **how, what (a/an), so** lub **such (a/an)**.

- a) ..... lovely evening!
- b) ..... quickly he runs!
- c) This apple pie is ..... tasty!
- d) She is wearing ..... beautiful shoes!
- e) ..... expensive car!
- f) That is ..... sad story!
- g) Larry cooks ..... well!
- h) ..... pretty Jane is!
- i) This is ..... amazing performance!
- j) This mobile phone was ..... expensive!

7. **Uzupełnij każde zdanie z luką, tak aby zachować znaczenie zdania wyjściowego. Użyj: *how, what (a/an), so* lub *such (a/an)*.**

- a) It's such an exciting day!
..... exciting day!
- b) Doesn't Pam sing beautifully!
Pam sings .....!
- c) These rings are so expensive!
..... rings!
- d) That art collection is amazing!
That's ..... art collection!
- e) Isn't it a great day to go to the beach!
..... it is to go to the beach!

Zdania z dwoma dopełnieniami

Niektóre czasowniki, np.: *bring, tell, send, show, teach, promise, buy, sell, read, offer, give, lend* itd., mogą występować z dwoma dopełnieniami – bliższym i dalszym.

- Dopełnienie dalsze zazwyczaj określa osobę i stoi przed dopełnieniem bliższym.
The company gave Phil a new mobile phone.
We bought Elaine a smartwatch.
- Jeżeli chcemy zaakcentować dopełnienie dalsze, stawiamy je **po dopełnieniu bliższym**. Dopełnienie dalsze jest wtedy poprzedzone przyimkiem *to* lub *for*.
The company gave a new mobile phone to Phil.
We bought a smartwatch for Elaine.
- Jeżeli czasownik występuje z dwoma dopełnieniami, możemy utworzyć dwa różne zdania w stronie biernej.

Strona czynna: *Someone told him a secret.*

Strona bierna:

- a) *He was told a secret.* (częściej używane)
- b) *A secret was told to him.* (rzadziej używane)

8. **Ułóż rozsypane wyrazy w takiej kolejności, aby utworzyć zdania poprawne gramatycznie.**

- a) food the goldfish gave We

--	--	--	--	--
- b) us showed the They mountain

--	--	--	--	--
- c) She friend to her a wrote message

--	--	--	--	--	--
- d) a I gave brother hug my

--	--	--	--	--	--

e) told the My me dad news

--	--	--	--	--	--

f) offered us He for tea

--	--	--	--	--

g) clothes charity was lots of The given

--	--	--	--	--	--	--

h) panels school solar company The gave our

--	--	--	--	--	--	--

9. Dopasuj do siebie wyrazy z kolumn A i B, by utworzyć rzeczowniki złożone. Które z nich zapisujemy jako jeden wyraz?

quake games -in wave cut cable court side

- a) computer .....
- b) hair .....
- c) power .....
- d) out .....
- e) earth .....
- f) heat .....
- g) tennis .....
- h) check .....